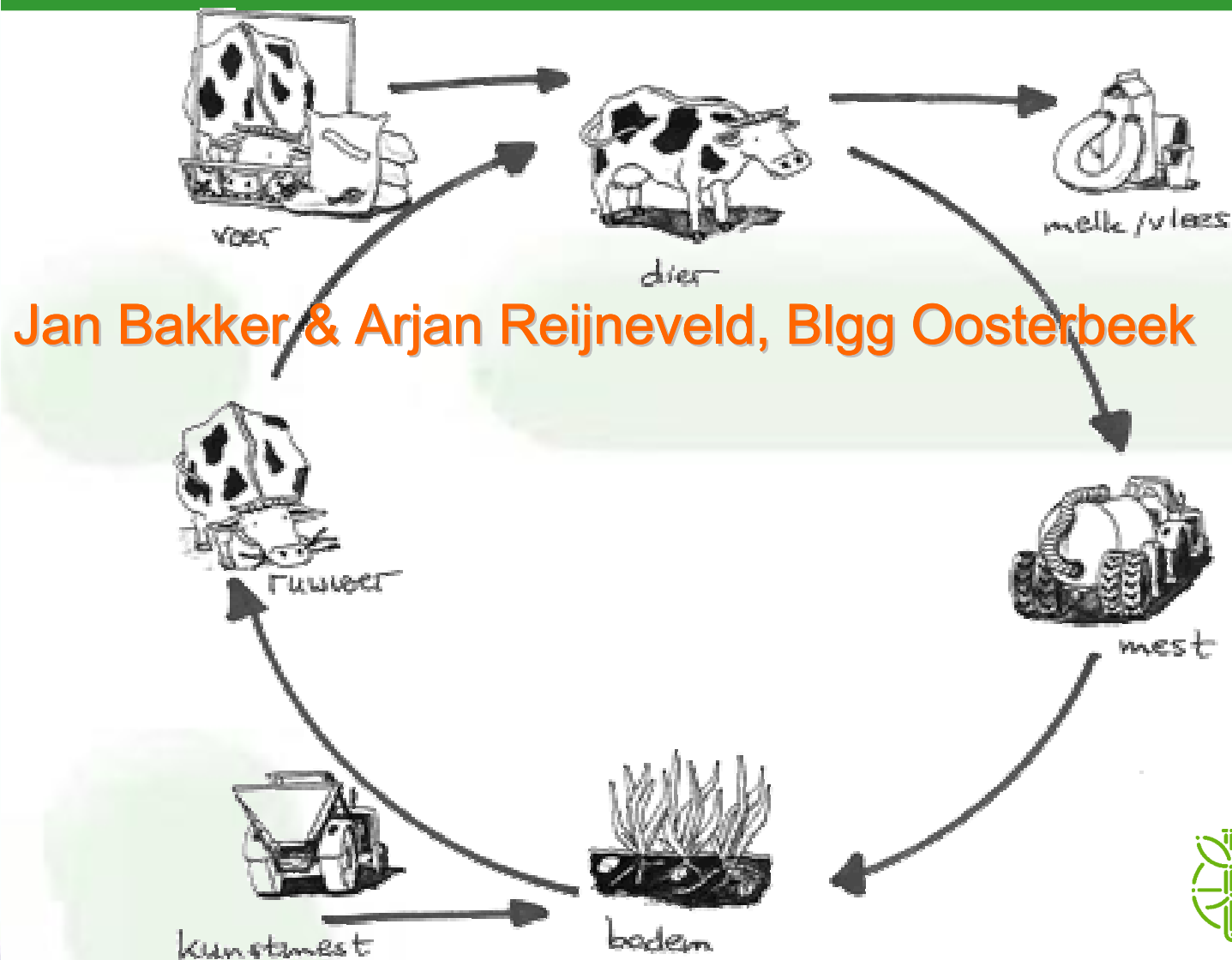

Bodem, mest & gewas

Jan Bakker & Arjan Reijneveld, Blgg Oosterbeek

Wat gaan we doen

- ✓ Wat vinden we in de grond
- ✓ Wat vinden we in de mest
- ✓ Wat vinden we in het gewas
- ✓ vragen

wat vinden we in de grond

Afhankelijk van

Organische stof
grasland
0-5 cm/1 jaar4 cijferige postcode

Lutum (klei%)

pH

Etc.

grondsoort

Zeezand

Zand

Zeeklei

Rivierklei

Maasklei

Dalgrond

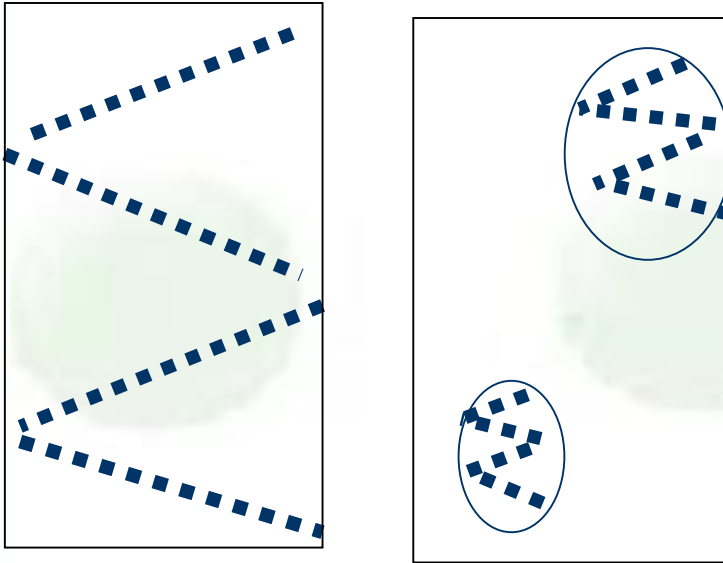
löss

FIGUUR org stof in
Nederland (in deze
pdf niet toegevoegd)

Wat vinden we in de grond

Wijze van monstername

Diepte van monstername

Grasland	0-10 cm
Maisland	0-25 cm

Wat vinden we in de grond

Hoe analyseer je

Totaalbepaling
(destructie)

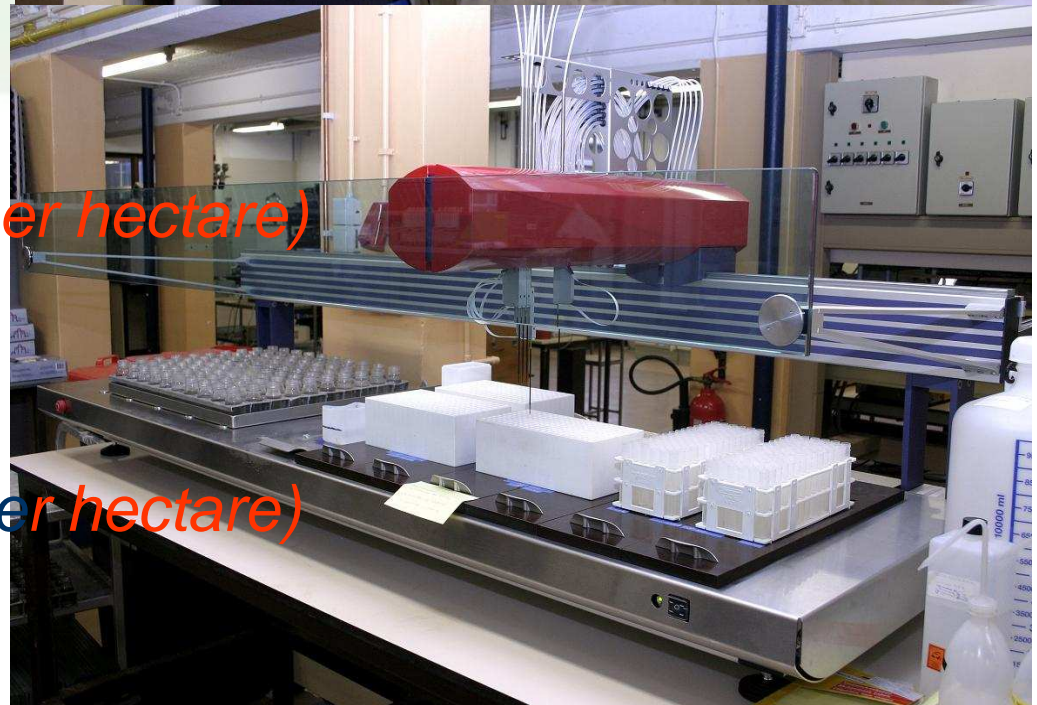
Bijv: P_{totaal} (1200 kg P per hectare)

Semi totaalbepaling
(‘zware extractie)

Bijv: $P\text{-AL}$ (600 kg P per hectare)

Plant beschikbaarheid
(‘zwakke extractie)

Bijv: $P\text{-PAE}$ (3 kg P per hectare)

Wat vinden we in de grond

✓ *grasland:*

Cu, Co en Mn

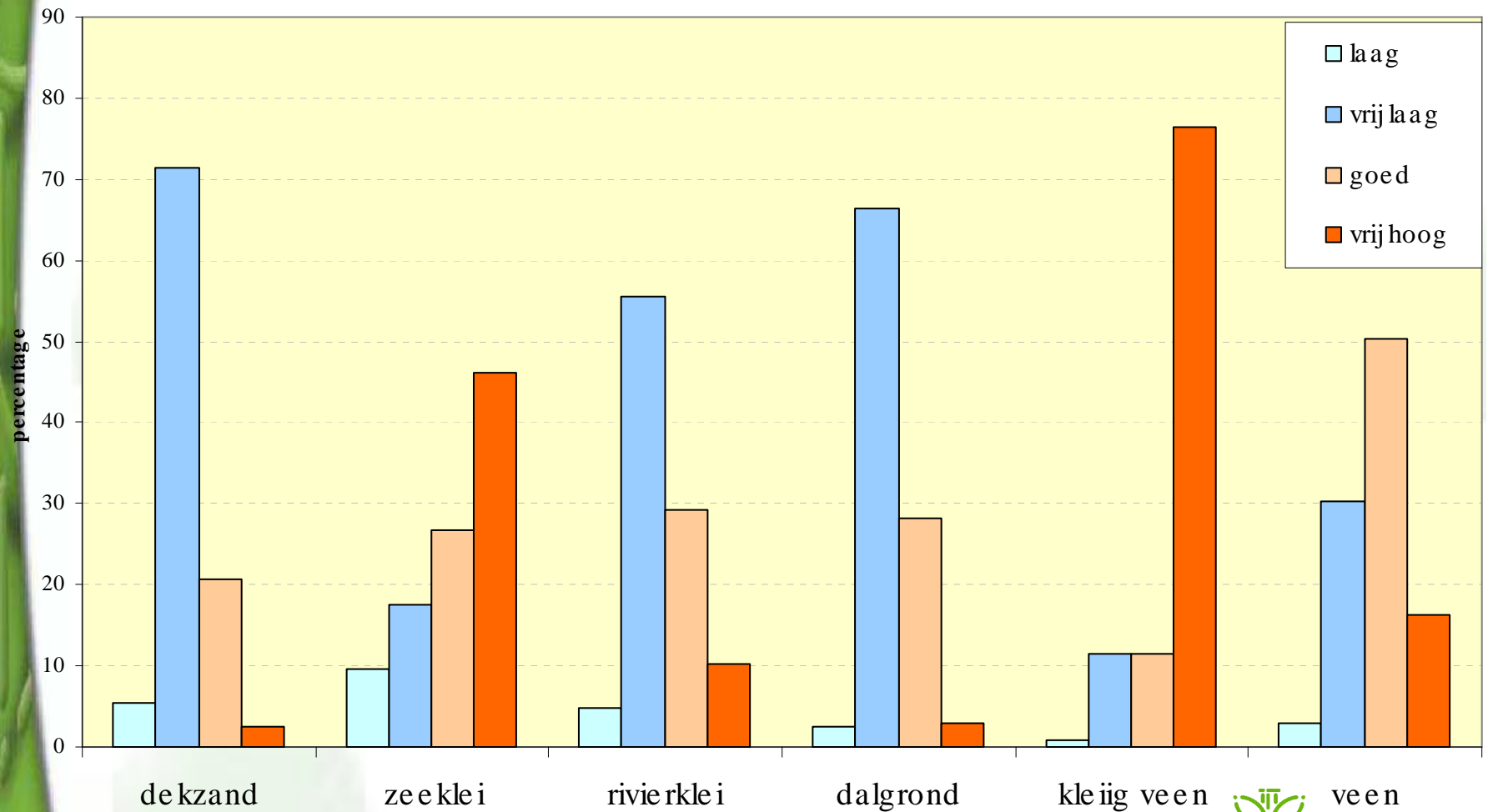
✓ *maïsland: (continue/vruchtwisseling)*

Cu, B, Mn en Zn

✓ *Wat doen we (nog)niet:*

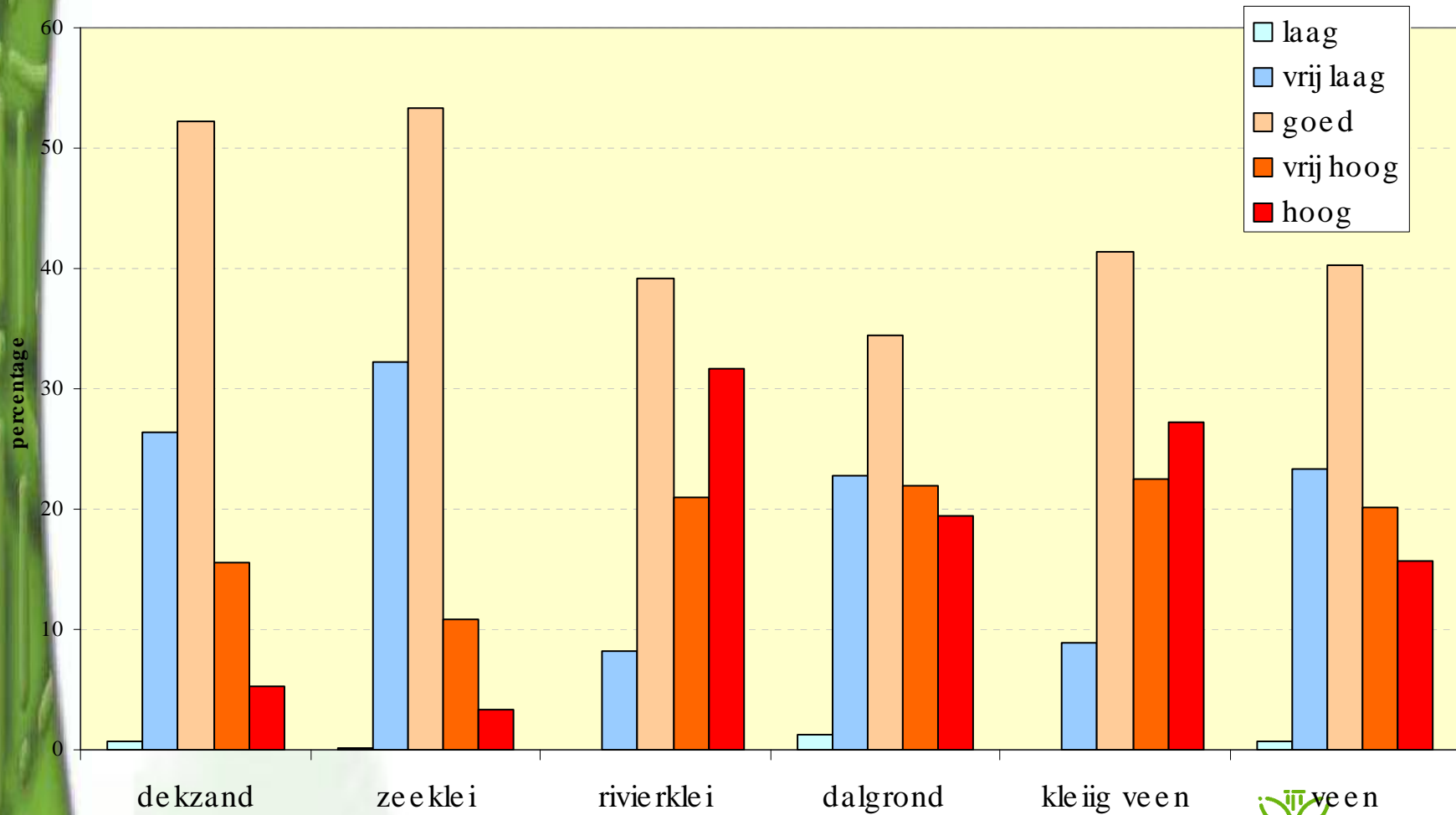
Fe, Mo, Cl, Se, Si

Kobalt (Co) grasland

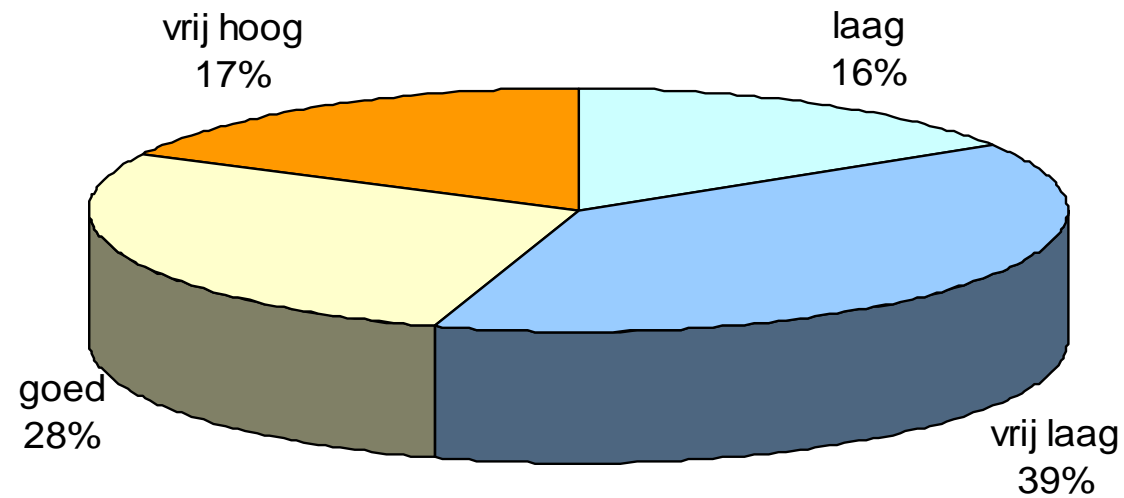

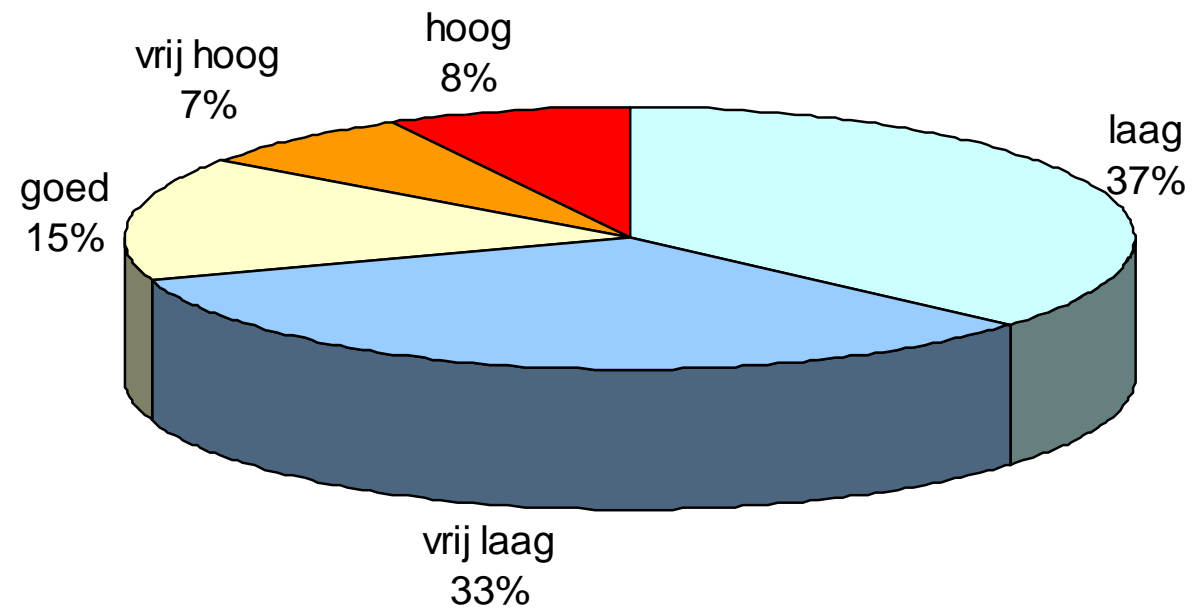
Koper (Cu) grasland

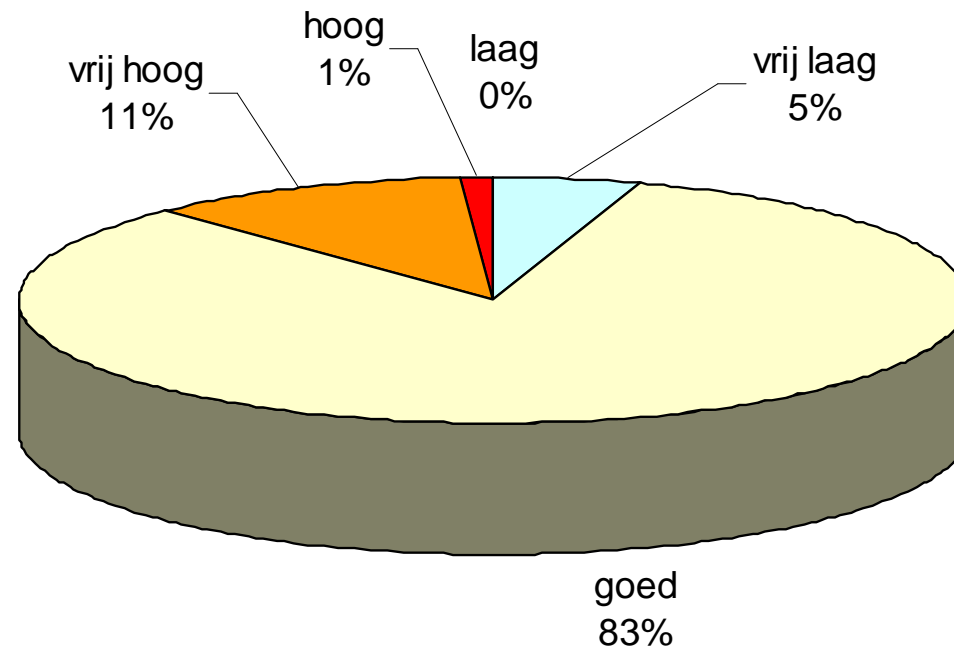
Borium (B) maïs (cont.) zand

Mangaan (Mn) maïs (cont.) zand

Zink (Zn) maïs (cont.) zand

regiogemiddelden

Resultaat hoofdelement	Eenheid	Resultaat	Regio gemiddelden	Streeftraject	la
Stikstof-totaal	mg N/kg	1355			
C/N-ratio		22	15	13 - 17	
N-leverend vermogen	kg N/ha	80	143	93 - 147	
P-AL	mg P ₂ O ₅ /100 g	39	47	27 - 39	
Kalium	mg K/kg	65			
K-getal		18	27	18 - 27	
Zwavel-totaal	mg S/kg	259			
S-leverend vermogen	kg S/ha	6	9		
S-aanvoer (incl. SLV)	kg S/ha	9	14	20 - 30	
Magnesium	mg Mg/kg	122	163	89 - 134	
K/Mg-ratio		5,9	7,9		
Natrium	mg Na/kg	20	19	34 - 57	
Mangaan	mg Mn/kg	1,7	5,5		
Koper	µg Cu/kg	45	34	38 - 72	
Kobalt	µg Co/kg	18	15	44 - 102	
Zuurgraad (pH)		5,1	5,1	4,9 - 5,5	
Organische stof	%	5,2	5,4		
Klei-humus (CEC)	mmol/kg	141	83		
CEC-bezetting	%	81	75	85 - 95	
sporenelement					
fysisch					
biologisch					

zand

gem (30-70 percentiel)

NLV 115 (89-133)

PAL 59 (46-86)

Kgetal 33 (23-38)

SLV 7 (5-8)

Mg 145 (108-171)

Na 10 (17-19)

Mn 4 (2 - 4,3)

Cu 38 (25 - 41)

Co 13,6 (6,4 - 14)

Wat gaan we doen

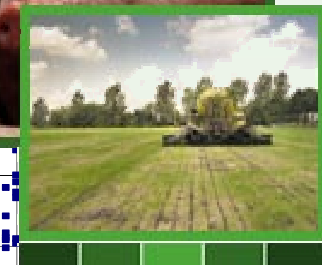
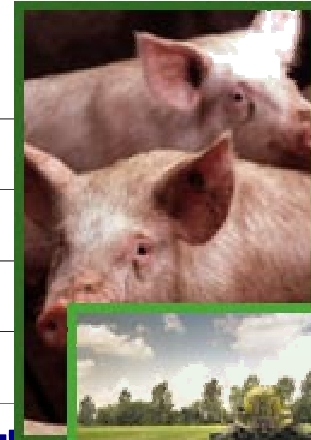
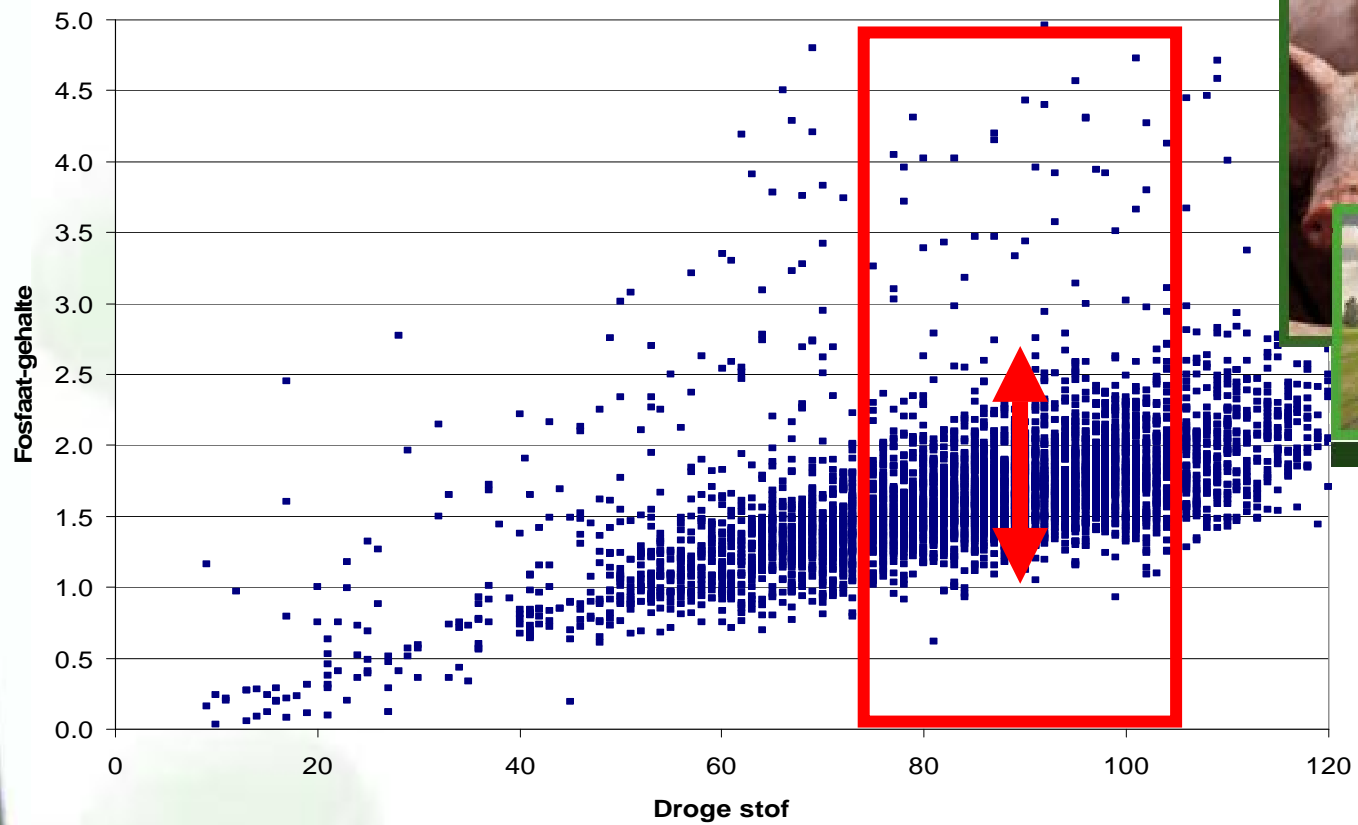
- ✓ Wat vinden we in de grond
- ✓ Wat vinden we in de mest
- ✓ Wat vinden we in het gewas
- ✓ vragen

Gemiddelde gehaltenes mest

Code	omschrijving	droge stof	organische stof	RAS	Ntotaal	Nmin	Norg	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	NA ₂ O
10	vaste rundermest	216	152	58	5,5	1,0	4,4	2,9	8,0	2,0	1,1
14	rundveedrijfmest	85	60	25	4,0	2,0	1,9	1,6	5,9	1,3	0,7
39	vleeskuikens	582	481	120	29,3	5,7	24,3	17,8	21,9	8,5	3,5
52A	vleesvarkens	82	49	33	7,2	4,4	2,4	3,6	5,7	1,8	1,0
601	paardenmest	379	203	97	4,9	0,9	4,7	2,4	8,0	1,8	1,2
605	GFT compost	497	192	438	8,1	0,7	5,8	5,2	5,9	4,1	1,4

P-Mestonderzoek

Wat gaan we doen

- ✓ Wat vinden we in de grond
- ✓ Wat vinden we in de mest
- ✓ Wat vinden we in het gewas
- ✓ vragen

Van Macro naar Micro in ruwvoer Van Land naar bedrijf

Blgg

Jan Bakker

Inhoud

- ✓ **Samenstelling in ruwvoer**
- ✓ **Samenstelling in de diverse landen**
- ✓ **Samenstelling op de diverse grondsoorten**
- ✓ **Samenstelling binnen het bedrijf**
- ✓ **Seizoens effecten**
- ✓ **Effecten bemesting**

Mineralen en sporen

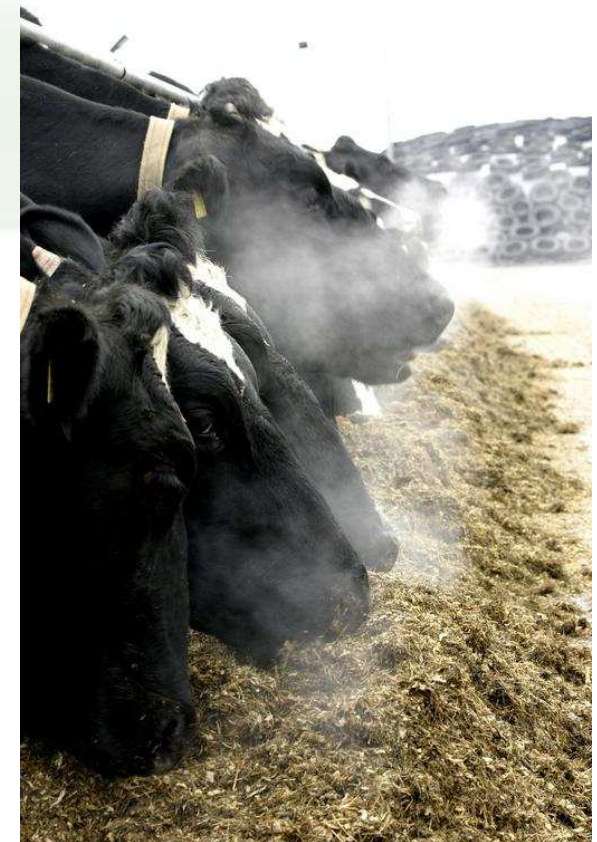
	GEM	MIN	MAX
Na	2,3	0,1	5,2
K	31,3	18,6	43,9
Mg	2,3	1,2	3,4
Ca	5,3	1,1	9,5
P	3,8	2,6	5
S	2,6	1,4	3,9
Cl	7,5	0,5	15,6
Mn	87	17	158
Zn	47	13	82
Fe	599	25	1753
Cu	8	4,8	11,3
Mo	1,2	0,2	2,2
I	0,4	0,1	1
Co	245	10	838
Se	121	10	338
KAV	454	92	815

De KAV van
droogvee en vaarzen
dient

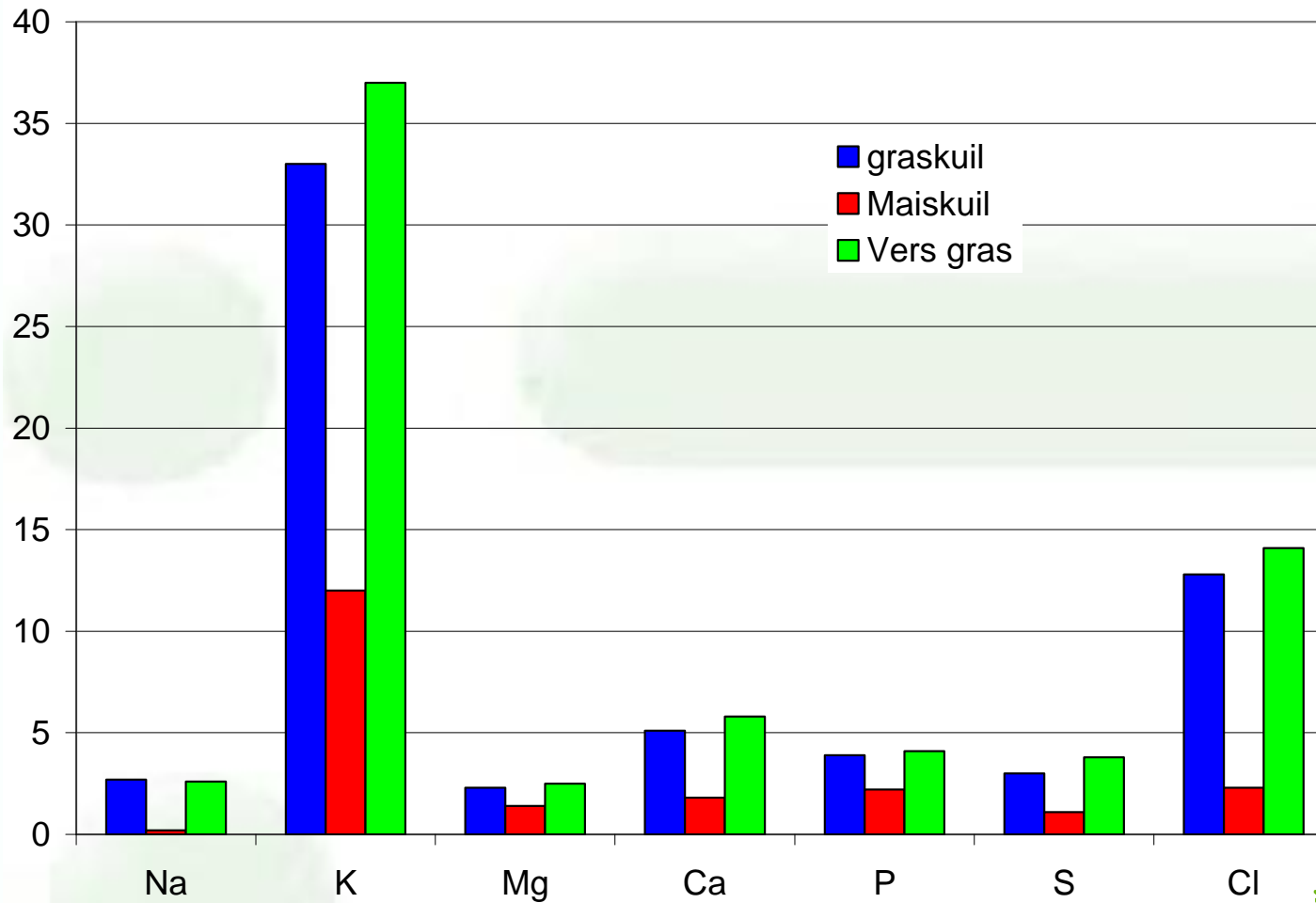
< 200 te zijn

Bron:

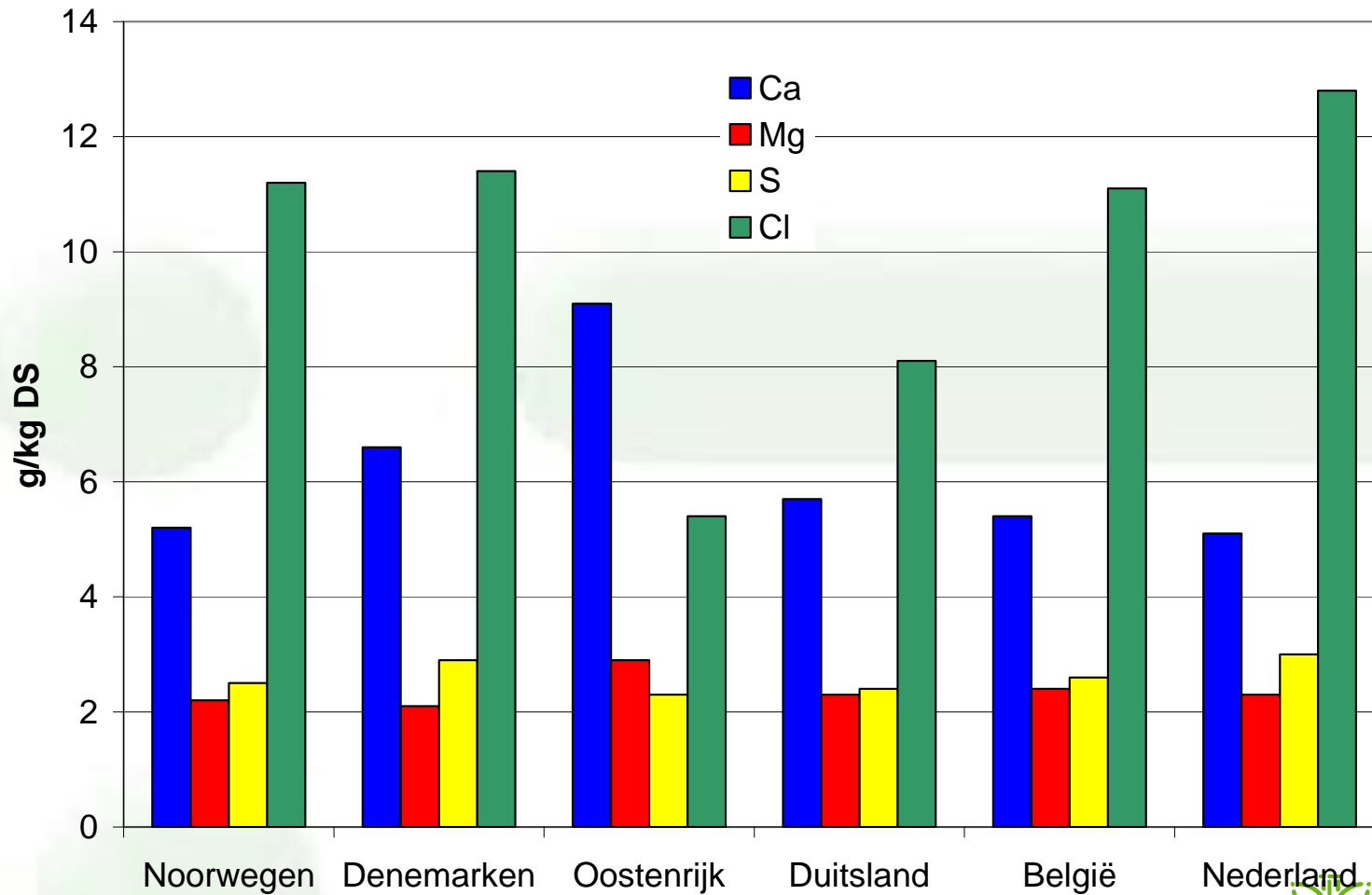
Dick de Lange DAP
Horst

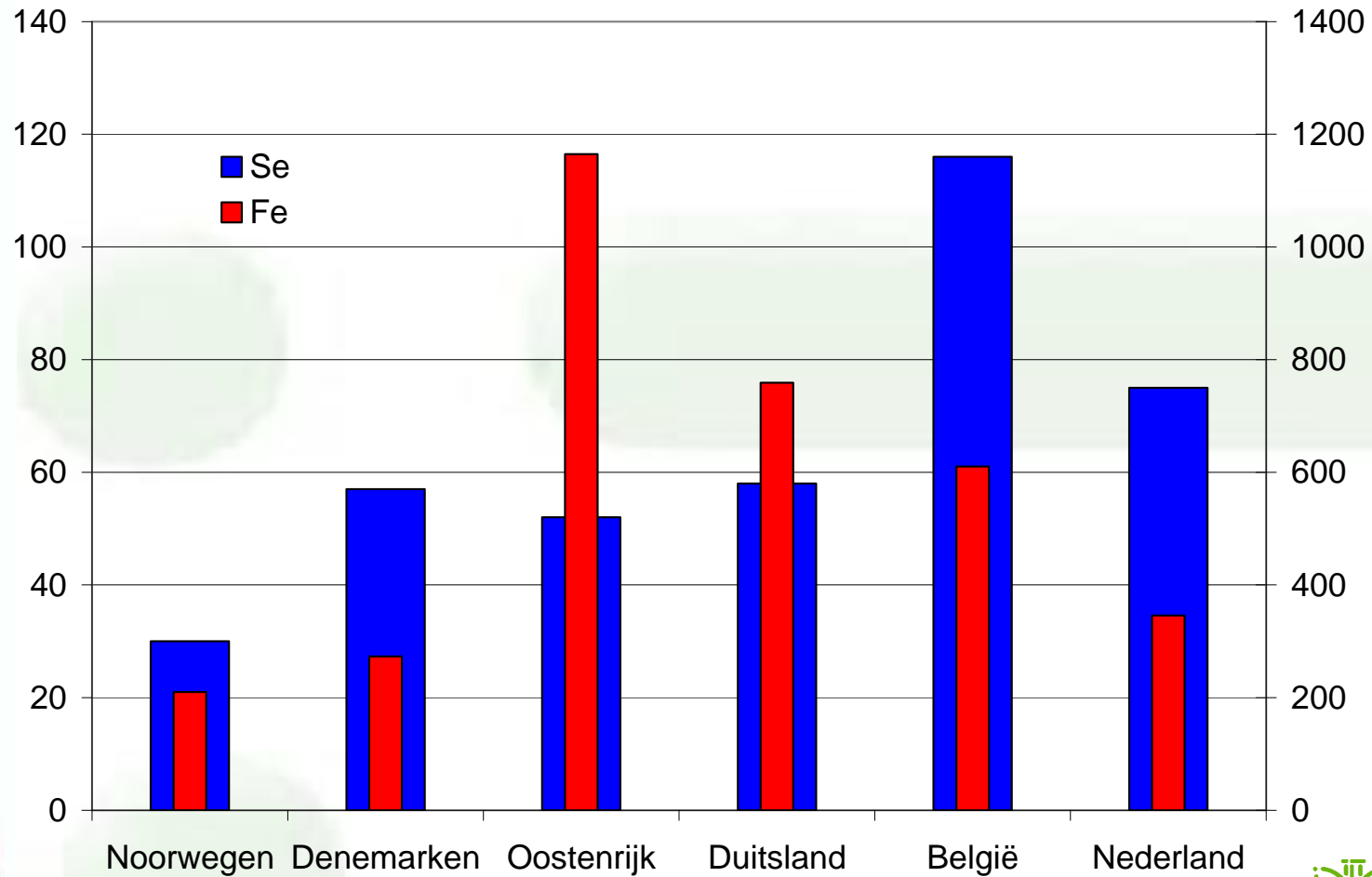
Ruwvoer

Samenstelling in diverse landen

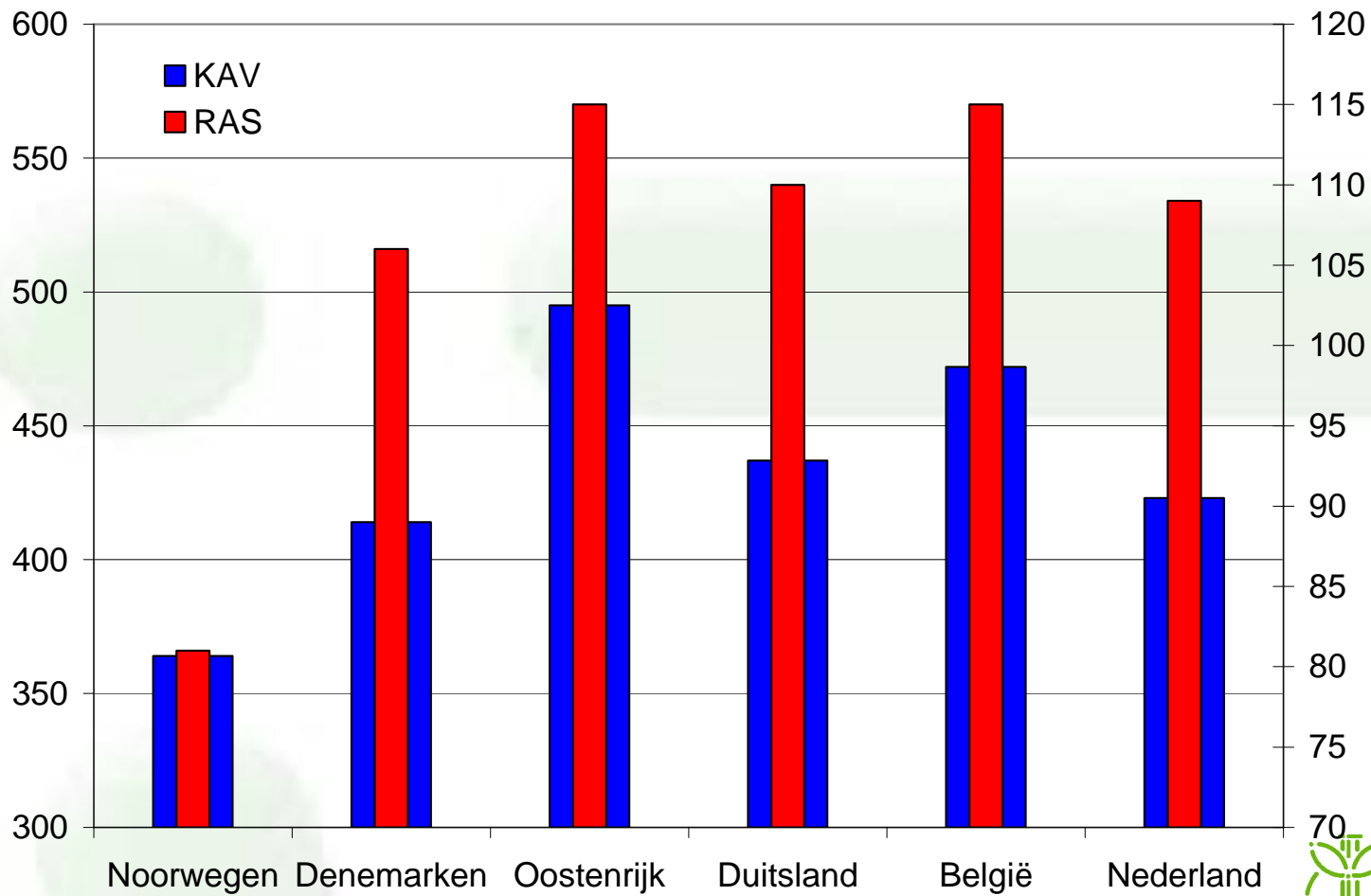

Samenstelling in diverse landen

Samenstelling in diverse landen

Grond en samenstelling

mineraal/ spoor- element	Klei			Zand			Veen		
	gem.	laag	hoog	gem.	laag	hoog	gem.	laag	hoog
Na (g/kg DS)	4,2	2,0	7,0	2,9	1,3	5,1	3,8	1,6	6,8
K (g/kg DS)	34,6	25,0	45,0	39,0	29,0	49,1	35,4	27,1	44,2
Mg (g/kg DS)	2,4	1,6	3,5	2,7	2,2	3,4	2,6	2,1	3,5
Ca (g/kg DS)	6,6	4,0	8,9	5,4	4,1	7,8	6,9	5,4	8,8
P (g/kg DS)	3,8	2,9	5,0	3,8	3,1	4,9	3,4	2,7	4,4
Mn (mg/kg DS)	56	23	120	85	44	137	98	36	167
Zn (mg/kg DS)	39	25	57	56	41	76	62	36	87
Fe (mg/kg DS)	593	170	1500	504	153	1250	975	298	2100
Cu (mg/kg DS)	7,3	5,4	9,6	8,8	6,5	11,1	10,3	6,3	16
Co (µg/kg DS)	225	66	605	211	69	453	411	121	870
Se (µg/kg DS)	117	24	230	41	18	83	88	29	170

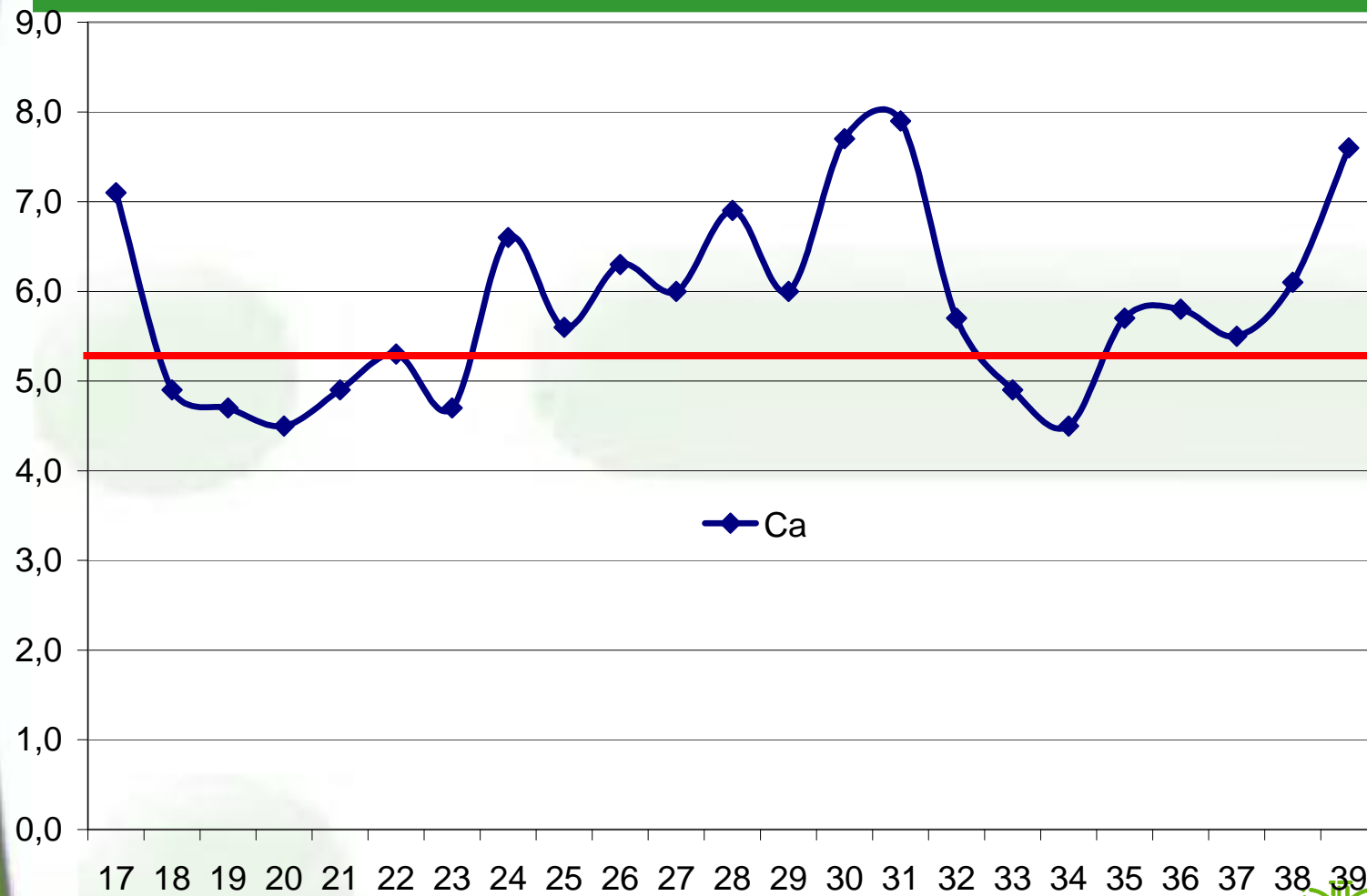
Bedrijfseffect

	Na	K	Mg	Ca	P	Mn	Zn	Fe	S
eerste snede	0,9	30	2,1	5,1	3,5	102	67	660	2,6
tweede snede	0,8	35	1,9	4,3	4,0	70	61	457	2,3
derde snede	1,2	33	2,4	6,2	4,2	85	76	1151	3,5

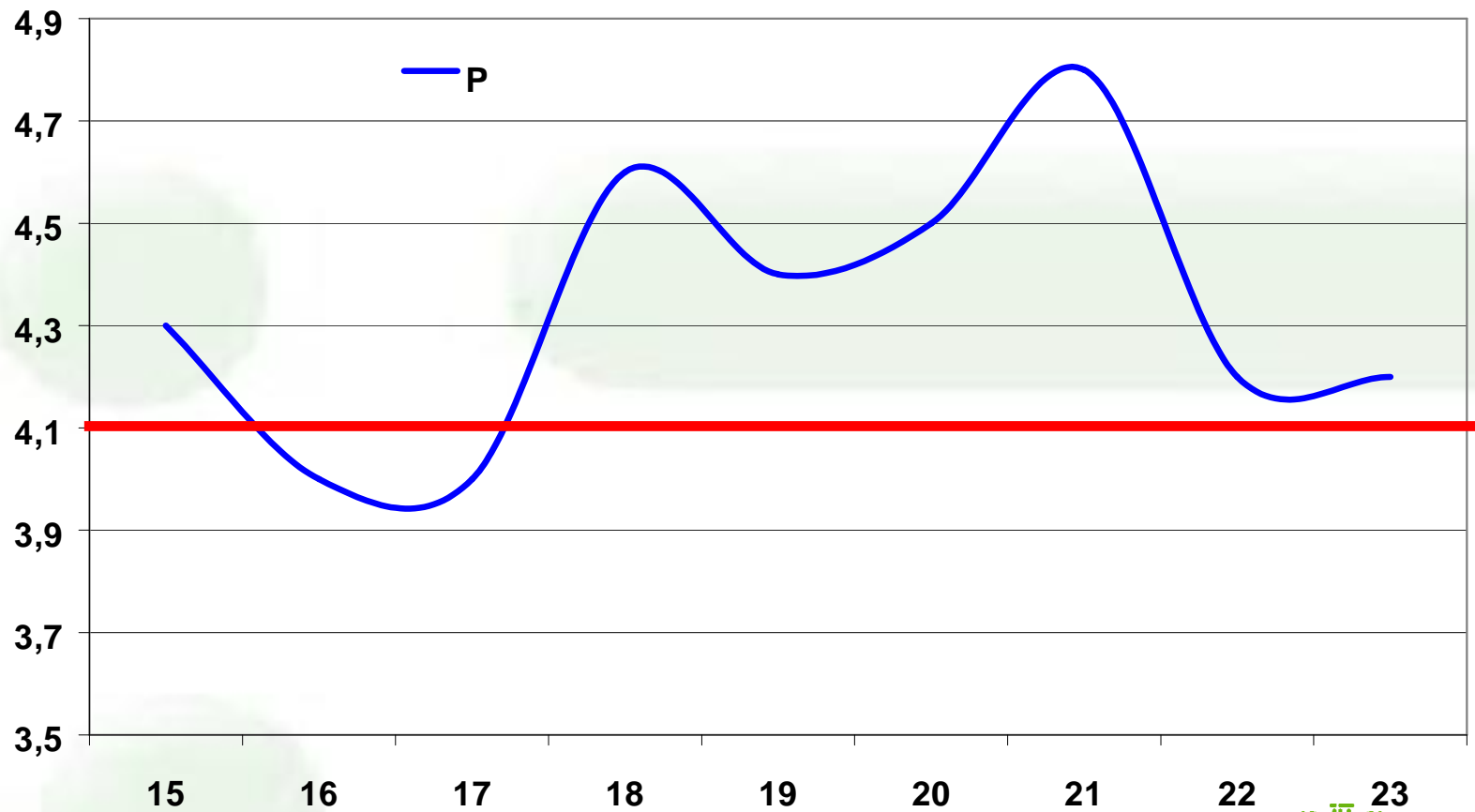
Laagste
Hoogste

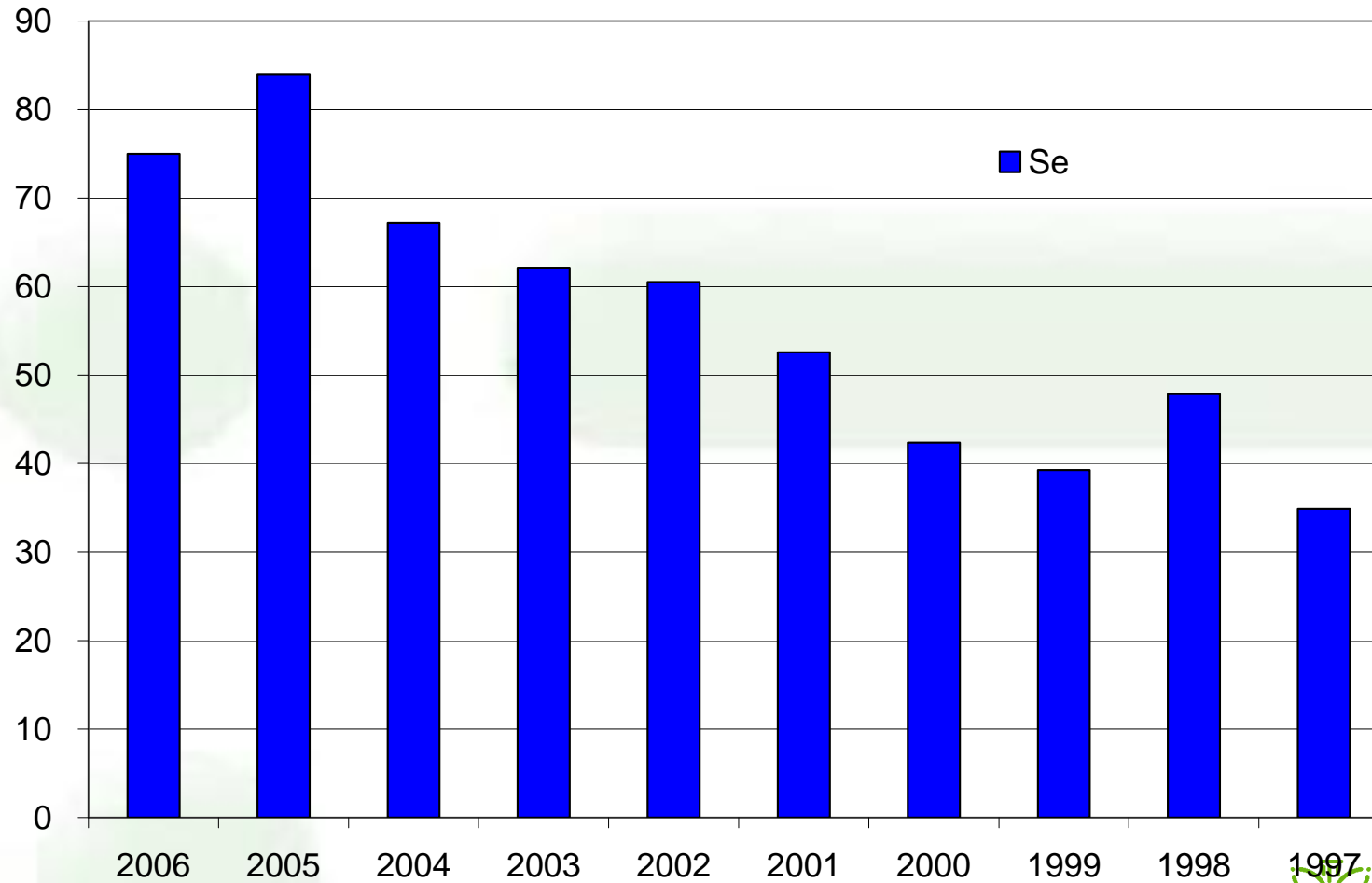
Ca in vers gras 2006

P in vers gras

Effecten van bemesting??

- ✓ Effecten van land
- ✓ Effecten van gewas
- ✓ Effecten van bemesting
- ✓ Effecten van grond
- ✓ Effecten van seizoen

Mineralen voor discussie

streefwaarde

Wat gaan we doen

- ✓ Wat vinden we in de grond
- ✓ Wat vinden we in de mest
- ✓ Wat vinden we in het gewas
- ✓ vragen

vragen

